

КӨҢҮЛ БУРУҢУЗДАР!

КР 2023-жылдын 7-июлундагы N 134 Мыйзамы менен киргизилген өзгөртүүлөр, берилген Мыйзам расмий жарыяланган күндөн тартып алты ай өткөндөн кийин күчүнө кирет

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МЫЙЗАМЫ

Бишкек шаары, 2007-жылдын 25-майы N 72

Ишкердиктин субъекттерине текшерүүлөрдү жүргүзүүнүн тартиби жөнүндө

(КР 2008-жылдын 17-октябрындагы N 231, 2009-жылдын 30-апрелиндеги N 144, 2011-жылдын 30-майындагы N 33, 2011-жылдын 22-июлундагы N 121, 2014-жылдын 27-майындагы N 79, 2014-жылдын 29-декабрындагы N 170, 2016-жылдын 14-апрелиндеги N 41, 2017-жылдын 6-июнундагы N 98, 2017-жылдын 16-октябрындагы N 175, 2018-жылдын 2-августундагы N 81, 2019-жылдын 29-мартындагы N 40, 2019-жылдын 31-декабрындагы N 151, 2020-жылдын 23-мартындагы N 29, 2020-жылдын 13-майындагы N 54, 2021-жылдын 23-мартындагы N 39, 2023-жылдын 7-июлундагы N 134, 2023-жылдын 4-августундагы N 161 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

Караңыз:

КР Өкмөтүнүн 2018-жылдын 29-январындагы N 56 "Ишкердик субъекттерине текшерүүлөрдү жүргүзүүнүн тартиби жөнүндө жобону бекитүү тууралуу" токтому

Ушул Мыйзам ишкердиктин субъекттерине ыйгарым укуктуу органдардын текшерүүлөрдү жүргүзүшүнүн тартибин белгилейт, текшерүүлөрдү жүзөгө ашырууга байланышкан ыйгарым укуктуу органдар менен ишкердиктин субъекттеринин мамилелериндеги укуктарды жана милдеттерди, ыйгарым укуктуу органдардын ишинин натыйжалуулук көрсөткүчтөрүн, ошондой эле ишкердиктин субъекттеринин ишине мыйзамсыз кийлигишүүдөн коргоо укуктарын аныктайт.

(КР 2023-жылдын 7-июлундагы N 134 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

1-глава

Жалпы жоболор

1-статья. Ушул Мыйзам колдонулуучу чөйрө

1. Ушул Мыйзам текшерүүлөрдү жүргүзүүнү ишке ашыруу боюнча ыйгарым укуктары Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин токтомдорунда белгиленген ыйгарым укуктуу органдардын жана Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык иштери текшерилүүгө тийиш болгон ишкердиктин субъекттеринин мамилелерин жөнгө салат.

2. (КР 2016-жылдын 14-апрелиндеги N 41 Мыйзамына ылайык күчүн жоготту)

3. Эгерде мыйзамда белгиленген тартипте күчүнө кирген, Кыргыз Республикасы катышуучусу болуп саналган эл аралык келишимдин ушул Мыйзамда каралгандан башка эрежелер каралса, анда эл аралык келишимдин эрежелери колдонулат.

4. Салык, салыктык эмес жана бажы мыйзамдарын сактоо маселелери боюнча ишкердик субъекттерине текшерүүлөрдү жүргүзүү тартиби Кыргыз Республикасынын Салык кодекси. Камсыздандыруу салымдарынын эсептелишине жана төлөнүшүнө байланыштуу мамлекеттик социалдык камсыздандыруу боюнча Кыргыз Республикасынын мыйзамдарын сактоо маселеси боюнча ишкердиктин субъекттерин текшерүү Кыргыз Республикасынын салык мыйзамдарына ылайык жүзөгө ашырылат. Салыктык эмес кирешелер жөнүндө Кыргыз Республикасынын кодекси,

Евразия экономикалык бирлигинин Бажы кодекси жана Кыргыз Республикасынын бажы иши чөйрөсүндөгү мыйзамдары менен жөнгө салынат.

Атмосфералык абанын сапатын контролдоо маселеси боюнча чарбакер субъекттерди жана ишкердиктин субъекттерин текшерүү алдын ала жазуу жүзүндөгү кабарламасыз жүзөгө ашырылат жана жаратылышты коргоо мыйзамдарына ылайык жүргүзүлөт.

5 Ушул Мыйзам, эгерде алар төмөндөгүлөр тарабынан жүргүзүлсө, текшерүүлөрдүн тартибин жана жол-жобосун жөнгө салбайт:

- Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы;
- кылмыш-жаза, администрациялык, жарандык, аткаруу сот өндүрүшү чегинде ишкердиктин субъекттерине текшерүүлөрдү жүргүзүп жаткан органдар;
- жол кыймылынын коопсуздугун камсыз кылуу максатында Кыргыз Республикасынын ички иштер органдары;
- Кыргыз Республикасынын мамлекеттик чек арасында өткөрүү пункттарында чек аралык, бажы, иммиграциялык, санитардык карантин, фитосанитардык, ветеринардык текшерүүлөрдү жүргүзүүчү органдар;
- Кыргыз Республикасынын Акыйкатчысы (Омбудсмени);
- автомобиль жана суу транспортунда ишти жөнгө салуу жана контролдоо чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган;
- жарандык авиация жаатындагы жөнгө салуу жана көзөмөлдөө боюнча ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган.

6. Ишкердиктин субъекттерин, Кыргыз Республикасынын салык жана бажы органдарын кошпогондо, укук коргоо органдары тарабынан финансылык текшерүүлөр жүргүзүлүшүнө тыюу салынат, Кыргыз Республикасынын салык жана бажы органдарынын текшерүүлөрүнүн актылары укук коргоо органдары тарабынан ишкерликтин субъекттерин кошумча текшерүүлөрсүз финансылык текшерүүлөр жүргүзүүчү негизги документ жана бирден-бир булак болуп эсептелет.

(КР 2008-жылдын 17-октябрындагы N 231, 2011-жылдын 22-июлундагы N 121, 2014-жылдын 29-декабрындагы N 170, 2016-жылдын 14-апрелиндеги N 41, 2018-жылдын 2-августундагы N 81, 2019-жылдын 29-мартындагы N 40, 2020-жылдын 23-мартындагы N 29, 2020-жылдын 13-майындагы N 54, 2023-жылдын 7-июлундагы N 134, 2023-жылдын 4-августундагы N 161 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

2-статья. Ушул Мыйзамда колдонулуучу негизги түшүнүктөр

Ыйгарым укуктуу органдар - ишкердиктин субъекттерин текшерүүнү жүзөгө ашырууга Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин токтомдорунда ыйгарым укук берилген, тизмегин Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети иштеп чыгуучу жана Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңеши бекитүүчү аткаруу бийлик органдары.

Караңыз:

КР Министрлер Кабинетинин 2021-жылдын 17-декабрындагы N 310 "Ишкердиктин субъекттерине текшерүүлөрдү жүргүзүүгө укугу бар ыйгарым укуктуу органдардын тизмегин жактыруу жөнүндө" токтому;

КР Жогорку Кеңешинин 2023-жылдын 2-февралындагы N 933-VII "Ишкердиктин субъекттерине текшерүүлөрдү жүргүзүүгө укугу бар ыйгарым укуктуу органдардын тизмегин бекитүү жөнүндө" токтому

Текшерүү - өмүрдүн, ден соолуктун, айлана-чөйрөнүн, жарандардын, юридикалык жактардын жана мамлекеттин мүлктүк кызыкчылыктарынын коопсуздугун камсыз кылуу үчүн тобокелдиктерди болтурбоо жана башкача башкаруу максатында жүргүзүлгөн текшерүүнүн субъекттеринин ишин мамлекеттик контролдоонун же көзөмөлдөөнүн ар кандай формасы. Текшерүүнүн ар кандай формасы деп ар кандай максаттар үчүн ишкердиктин субъекттеринин иши жөнүндө маалыматка ар кандай суроо-талаптар, мамлекеттик органдар жүргүзүүчү ишкердиктин субъектин (өкүлүн) чакыруулар түшүнүлөт.

Пландуу текшерүү - ыйгарым укуктуу органдын текшерүүнүн субъекттеринин иштерин текшерүүнү жүзөгө ашыруунун өзү тарабынан бекитилген планга ылайык жүргүзүлүүчү текшерүү.

Пландан тышкары текшерүү - ушул Мыйзамдын 7-статьясында каралган негиздер боюнча жүргүзүлүүчү текшерүүнүн субъекттеринин иштерин текшерүү.

Контролдук текшерүү - текшерүүнүн субъекттеринин мурдагы текшерүүдө белгиленген укук бузууларын четтетүүсүн текшерүү.

Кайра текшерүү - пландуу текшерүүнүн натыйжаларына карата ишкердиктин субъекттеринин даттануусунун негизинде жана пландуу текшерүүнү жүргүзүү менен байланышкан, актыда чагылдырылбаган же болбосо так чагылдырылбаган айрым учурларды тактоо үчүн жүргүзүлүүчү текшерүү.

Текшерүүнүн субъекттери - Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген тартипте катталган юридикалык жактар, жеке ишкерлер, филиалдар жана өкүлчүлүктөр.

Тобокелдик ишкердикти жүргүзүүдөгү натыйжалардын пайда болушу жана алар келтирүүчү зыяндын болжолдуу ченеми, ошондой эле Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында көрсөтүлгөн текшерүүнүн субъекттеринин өз милдеттерин аткарабагандыгы (толук көлөмдө же тийиштүү даражада аткарабагандыгы).

Тобокелдиктин даражасын баалоо чен-өлчөмдөрү - текшерүүнүн субъекттеринин иши менен түздөн-түз байланышкан текшерүүнүн субъекттеринин тобокелдиктин ар кандай даражаларына алып барууга мүмкүндүк берүүчү сандык жана/же сапаттык көрсөткүчтөрдүн жыйындысы.

Текшерүү барактары - бул текшерүүнүн субъекттеринин ишине карата Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин токтомдорунда каралган, аларды сактабоо адамдын өмүрүнө жана ден соолугуна, айлана-чөйрөгө, жарандардын, юридикалык жактардын жана мамлекеттин мүлктүк кызыкчылыктарына түздөн-түз коркунуч келтирген талаптардын толук тизмеги. Мында, көрсөтүлгөн талаптар ченемдик укуктук актылардын түзүмдүк элементтерине, анын ичинде эң кичинекей түзүмдүк элементине конкреттүү шилтемелер болушу керек.

Текшерүүнүн объекти - тобокелдиктин тиешелүү тармагында жүзөгө ашырылуучу текшерүүнүн субъектинин иши же ишинин бөлүгү.

(КР 2008-жылдын 17-октябрындагы N 231, 2011-жылдын 22-июлундагы N 121, 2016-жылдын 14-апрелиндеги N 41, 2023-жылдын 7-июлундагы N 134 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

2-1-статья. Текшерүүлөрдү жүргүзүү боюнча ыйгарым укуктуу органдардын ишинин максаты жана милдеттери

1. Текшерүүлөрдү жүргүзүү боюнча ыйгарым укуктуу органдардын ишинин негизги максаты болуп өмүрдүн, ден соолуктун, айлана-чөйрөнүн, жарандардын, юридикалык жактардын жана мамлекеттин мүлктүк кызыкчылыктарынын коопсуздугун камсыздоо саналат.

2. Текшерүүлөрдү жүргүзүү боюнча ыйгарым укуктуу органдардын ишинин милдеттери болуп төмөнкүлөр саналат:

1) өмүрдүн, ден соолуктун, айлана-чөйрөнүн, жарандардын, юридикалык жактардын жана мамлекеттин мүлктүк кызыкчылыктарынын коопсуздугу үчүн тобокелдиктерди болтурбоо жана башкача түрдө башкаруу;

2) текшерүүнүн субъекттерине маалымдоо, консультацияны жана сунуштамаларды берүү.

(КР 2023-жылдын 7-июлундагы N 134 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

3-статья. Ишкердиктин субъекттеринин иштерин текшерүүнү жүзөгө ашыруунун негизги принциптери

Ыйгарым укуктуу органдардын ишкердиктин субъекттеринин иштерин текшерүүнү жүзөгө ашырышынын негизги принциптери төмөнкүлөр болуп саналат:

- ишкердиктин субъекттеринин акниет болуу жоромолу;

- милдеттүү талаптарды белгилеген Кыргыз Республикасынын мыйзамдарындагы карама-каршылыктар, кемтиктер жана так эместиктер ишкердиктин субъекттерине каршы пайдаланылышы мүмкүн эмес;

- эгерде ишкердиктин субъекти өз ишинде укуктун башка ченемине карама-каршы келген укук ченемин колдонсо, анын иш-аракети тиешелүү болуп саналат жана мыйзамга каршы деп эсептелинбейт;

- ишкердиктин субъекттеринин ишине кийлигишпөө;

- ыйгарым укуктуу органдардын ишиндеги мыйзамдуулук, калыстык жана ачык-айкындуулук;

- текшерүү жүргүзгөндө ведомстволук жана ведомстволор аралык контролду жана көзөмөлдү кайталоого жол бербөө;

- ыйгарым укуктуу органдардын текшерүүлөрдү жүргүзүшүн мамлекеттик бюджеттин каражаттарынан гана каржылоо;

- мыйзамдар, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин токтомдору менен текшерилүүгө тийиш болгон милдеттүү талаптарды белгилөө;

- ыйгарым укуктуу органдардын сакталышы текшериле турган милдеттүү талаптарды белгилөөчү Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актылары жөнүндө ишкердиктин субъекттерине милдеттүү түрдө билдирүүсү;

- текшерүүнү жүргүзүүнүн үзгүлтүксүздүгү жана ыкчамдыгы, башкача айтканда аны белгиленген мөөнөттүн ичинде толук жана мүмкүн болушунча тез жүзөгө ашыруу;

- өмүрдүн, ден соолуктун, айлана-чөйрөнүн, жарандардын, юридикалык жактардын жана мамлекеттин мүлктүк кызыкчылыктарынын коопсуздугу үчүн тобокелдиктерди башкаруу;

- ыйгарым укуктуу органдардын ишинде алдын алуу чараларынын артыкчылыгы.

(КР 2016-жылдын 14-апрелиндеги N 41, 2023-жылдын 7-июлундагы N 134 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

4-статья. Текшерүүлөрдү жүргүзгөн учурдагы чектөөлөр

Ыйгарым укуктуу органдарга жана алардын кызмат адамдарына төмөндөгүлөр тыюу салынат:

- текшерүү жүргүзгөн учурда текшерүүнүн субъекттеринен жазапулдарды жана башка төлөмдөрдү накталай түрүндө алууга. Бардык эсеп-кысаптар тийиштүү эсептешүү эсептери жана кредит-кассалык мекемелер аркылуу гана жүргүзүлүүгө тийиш;

- текшерүүлөрдү жүргүзүүнүн натыйжасында мамлекеттин кирешесине түшүүчү финансылык жана администрациялык санкциялардын жана башка төлөмдөрдүн суммасынан чегерүүлөрдү алууга;

- эгерде текшерүүнүн объекти болуп эсептелбесе же текшерүүнүн затына таандык болбосо айлана-чөйрө объекттерин жана өндүрүштүк чөйрө объекттерин иликтөө документтерин, маалыматты, продукциянын үлгүлөрүн, сынамдарын көрсөтүүнү талап кылуу, ошондой эле ушундай документтердин түп нускасын алуу;

- Кыргыз Республикасынын мыйзамдарын бузуу менен текшерүүнүн субъекттери жөнүндө алынган маалыматты чогултууга, сактоого, пайдаланууга жана жайылтууга;

- Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында каралган учурларды кошпогондо, текшерүүлөрдү жүргүзүүнүн натыйжасында алынган мамлекеттик, коммерциялык маалыматты жана башка мыйзам менен коргоого алынуучу жашыруун сырды жайылтууга;

- эгерде мындай талаптар алардын атынан ошол кызмат адамдары иш алып барган жаткан мамлекеттик контроль жана көзөмөл органдарынын ыйгарым укуктарына таандык болбосо, милдеттүү талаптардын жана нормативдик укуктук актыларда белгиленген талаптардын аткарылышын текшерүү;

- анонимдүү арыздар, б.а. арыз ээси жана анын байланыш маалыматы (жашаган жеринин дареги, байланыш телефону ж.б.) көрсөтүлбөгөн же туура эмес көрсөтүлгөн жарандар, ишкерлер жана башка адамдар тарабынан демилге кылынган пландуу же пландан тышкаркы көчмө текшерүүнү ишке ашыруу;

- аны жүргүзүү учурунда жетекчиси, башка кызмат адамы же юридикалык жактын ыйгарым укуктуу өкүлү, жеке ишкердин, анын ыйгарым укуктуу өкүлү жок болсо, ушул Мыйзамдын 7-статьясынын 1-бөлүгүнүн 2-пунктунда жана 5-бөлүгүндө каралган негиздер боюнча ушундай текшерүүлөрдү жүргүзүү учурун кошпогондо, пландуу же пландан тышкары көчмө текшерүүнү жүзөгө ашыруу;

- продукциянын үлгүлөрүн, айлана-чөйрөнүн объекттери иликтенүүчү сынамдарды иргеп алуу: максаты - көрсөтүлгөн үлгүлөрдү, белгиленген форма боюнча сынамдарды иргеп алуу эрежелеринде, улуттук стандарттарда белгиленген нормалардан ашкан санда иргеп алуу жөнүндө протоколдорду жол-жоболоштурбастан аларды изилдөө, сыноо, өлчөө иштерин жүргүзүү: мында аларды изилдөө, сыноо, өлчөө, иштеринин методдорун, техникалык регламенттерди же алар күчүнө киргенге чейин иштетилген нормативдик техникалык документтерди жана изилдөө, сыноо, өлчөө жүргүзүүнүн эрежелерин жана методдорун колдонуу;

- текшерүү иштерин жүргүзүүнүн белгиленген мөөнөттөрүнөн ашып кетүү;

- юридикалык жактарга, жеке ишкерлерге алардын эсебинен контролдоо боюнча иш-чараларды өткөрүү жөнүндө жазма эскертүүлөрдү же сунуштарды берүүнү жүзөгө ашыруу;

- аларга бекитип берилген көзөмөлдөгү иштин алкагынан тышкары чыгууга;

- укук коргоо органдарынын жана алардын кызмат адамдарынын жазуу жүзүндөгү же оозеки көрсөтмөлөрүнүн, тапшырмаларынын, суроо-талаптарынын негизинде ишкердиктин субъекттерине текшерүүлөрдү дайындоого жана/же жүргүзүүгө.

(КР 2011-жылдын 22-июлундагы N 121, 2016-жылдын 14-апрелиндеги N 41, 2019-жылдын 31-декабрындагы N 151, 2023-жылдын 7-июлундагы N 134 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

2-глава

Текшерүүлөрдү жүргүзүүнүн тартиби

5-статья. Текшерүүлөрдүн түрлөрү

Ушул Мыйзамга ылайык текшерүүлөрдүн төмөнкүдөй түрлөрү болот:

- пландуу;

- пландан тышкары;

- *(КР 2016-жылдын 14-апрелиндеги N 41 Мыйзамына ылайык күчүн жоготту)*

- контролдук;

- кайра текшерүү.

(КР 2016-жылдын 14-апрелиндеги N 41 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

6-статья. Пландуу текшерүүлөр

1. Пландык текшерүүлөр стратегиялык пландарга, ошондой эле текшерүүлөрдүн пландарына ылайык жүргүзүлөт.

Стратегиялык план бир жылга түзүлөт жана ар бир багыт боюнча сандык көрсөткүчтөрдү камтыйт. Стратегиялык план пландык текшерүүлөр жүргүзүлгөн жылдан мурунку жылдын 15-ноябрына чейин ишкердикти өнүктүрүү боюнча ыйгарым укуктуу орган менен макулдашылат.

Стратегиялык пландардын негизинде текшерүүлөрдүн жылдык же кварталдык пландары түзүлөт, алар пландык текшерүүлөр жүргүзүлгөн жылдан мурунку жылдын 1-декабрына чейин же планга киргизилген квартал башталганга чейин 30 календардык күн мурда ишкердикти өнүктүрүү боюнча ыйгарым укуктуу орган менен макулдашылат.

Текшерүүлөрдүн пландары ыйгарым укуктуу органдардын расмий сайттарында, ошондой эле ыйгарым укуктуу органдардын орун-жайларындагы калкка жеткиликтүү ачык жерлерге жайгаштыруу аркылуу милдеттүү түрдө жарыяланууга тийиш.

Жылдык пландардын аткарылышы жөнүндө маалымат отчеттук жылдан кийинки жылдын 1-апрелине чейин же отчеттук квартал аяктагандан кийинки 10 жумушчу күндүн ичинде ыйгарым

укуктуу органдардын расмий сайттарында, ошондой эле ыйгарым укуктуу органдардын жайларындагы жалпыга жеткиликтүү ачык жерлерде жайгаштырылат.

1-1. Пландуу текшерилүүгө тийиш болгон юридикалык жактар, алардын объекттери, филиалдары жана өкүлчүлүктөрү бир бирдиктүү текшерүү субъектин түзөт жана, эгерде алардын иши тобокелдиктин бир тармагына кирсе жана тобокелдиктин бирдей даражасына ээ болсо, текшерүүлөрдүн планында текшерүүлөрдүн ар түрдүү субъекттери катары көрсөтүлүшү жана каралышы мүмкүн эмес.

Эгерде юридикалык жактын, анын экономикалык ишинин объекттеринин, филиалдарынын жана өкүлчүлүктөрүнүн иши тобокелдиктин бир нече ар түрдүү даражалары менен байланышкан болсо, анда юридикалык жак, анын объекттери, филиалдары жана өкүлчүлүктөрү текшерүүлөрдүн пландарында өз алдынча каралат.

2. Ыйгарым укуктуу орган өзүнүн карамагындагы чөйрөдө ишкердүүлүк жүргүзүлүп жаткандагы тобокелдиктин даражасын баалап турган чен-өлчөмдөрдү иштеп чыгат.

Ыйгарым укуктуу орган тарабынан сунушталган ишкердүүлүк жүргүзүлүп жаткандагы тобокелдиктин даражасын баалай турган чен-өлчөмдөр Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети тарабынан бекитилет.

Караңыз:

КР Өкмөтүнүн 2011-жылдын 26-октябрындагы N 679 "Эпидемиялык коркунучу жогорку объекттерде ишкердик субъекттерине пландуу текшерүүлөрдү жүргүзүүдө коркунучтарды баалоо критерийлери жөнүндө" токтому;

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 18-февралындагы N 108 "Ишкердик иш-аракетти жүзөгө ашырууда тобокелдик даражасын баалоо критерийлерин бекитүү жөнүндө" токтому

3. Текшерүүгө тийиштүү бардык текшерүүнүн субъекттери тобокелдиктин даражасына жараша тобокелдиктин үч: жогорку, ортоңку жана төмөнкү даражаларынын бирине кирет.

Тобокелдиктин даражасына жараша ыйгарым укуктуу орган пландуу текшерүүлөрдүн мезгилдүүлүгүн аныктайт, бирок тобокелдиктин жогорку даражасындагы субъекттер жана энергетика тармагындагы тобокелдиктин жогорку даражасындагы текшерүү субъекттерине таандык объекттер үчүн жылына бирден ашык эмес, санитардык-эпидемиологиялык тобокелдиктин жогорку даражасындагы субъекттер үчүн - жылына эки жолудан ашык эмес, тобокелдиктин ортоңку даражасындагы субъекттер үчүн - 3 жылда бирден ашык эмес, тобокелдиктин төмөнкү даражасындагы субъекттер үчүн - 5 жылда бирден ашык эмес жүргүзүлөт.

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети тобокелдиктин төмөнкү даражасына киргизилген текшерүүнүн субъекттери туура келгенде алар пландык текшерүүлөрдөн бошотула турган шарттарды аныктайт.

4. Эгерде субъект үчүн тобокелдиктин даражасын жана ошого ылайык объектти текшерүүнүн мезгилдүүлүгүн белгилөөгө мүмкүндүк болбосо, ушул субъект тобокелдиктин төмөнкү даражасындагы субъекттин тобуна кирет.

5. Ыйгарым укуктуу органдар текшерүүнүн субъекттеринин бир түрдүү топтору үчүн текшерүү барактарын түзүүгө тийиш.

Текшерүү барактары Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык аткарылууга тийиштүү эмес талаптарга тиешелүү маселелерди камтыбашы керек.

Текшерүү барактары милдеттүү тартипте текшерүүнүн конкреттүү предметин, ошондой эле аларды сактоо текшерилүүгө тийиш болгон ченемдик укуктук актылардын конкреттүү түзүмдүк элементтерине негиздемени жана шилтемелерди камтууга тийиш. Текшерүү барактары аларды кабыл алуу түздөн-түз Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынан келип чыкпаган Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин токтомдорун сактоо жагындагы маселелерди камтышы мүмкүн эмес.

Текшерүү барактардын формалары ыйгарым укуктуу органдын жана ишкердикти өнүктүрүү боюнча ыйгарым укуктуу органдын биргелешкен буйругу менен бекитилет жана ушул ыйгарым укуктуу органдардын расмий сайттарына жарыяланат.

Текшерүү барактарын колдонбогон пландуу текшерүүлөрдү жүргүзүүгө жол берилбейт.

6. Ыйгарым укуктуу органдар 10 календардык күндөн кеч эмес мөөнөттө жазуу жүзүндөгү текшерүү жүргүзүү жөнүндө билдирмени текшерүүнүн субъекттерине берүү шартында гана пландуу текшерүүлөрдү жүргүзөт.

Билдирмеде төмөндөгүлөр көрсөтүлүүгө тийиш:

- пландуу текшерүүнү баштоо жана аяктоо датасы;
- ишкердүүлүгү текшериле турган юридикалык жактын аталышы же жеке жактын - ишкер адамдын фамилиясы, аты-жөнү;
- ыйгарым укуктуу органдын аталышы;
- текшерүүчү органдын кызмат адамынын кызмат орду, фамилиясы жана аты-жөнү.

Билдирме заказдуу кат же телефонограмма аркылуу ыйгарым укуктуу органдын каражатынын эсебинен жөнөтүлөт же текшерүү субъектинин жетекчисине же текшерүүнүн субъектисинин ыйгарым укуктуу адамынын жеке кол коюусу боюнча берилет.

Текшерүүнүн субъекттери билдирмелерди берүү жөнүндө кайрылууну ыйгарым укуктуу органдарга бул кайрылууда аныкталган электрондук байланыш каналдары аркылуу жөнөтүүгө укуктуу, анда өздөрүнө билдирмелерди жөнөтүүгө өз макулдугун берүүгө тийиш, билдирмелер текшерүүнүн субъектинин жетекчисине жеке же ыйгарым укуктуу жагына кол коюу менен тапшырганга барабар болот. Бул кайрылуу жактырылгандан жана ыйгарым укуктуу орган кайрылуунун ээсине кол койдуруп тааныштырылгандан кийин, текшерүүнүн субъектине көрсөтүлгөн электрондук байланыш каналдары аркылуу билдирмени жөнөтүү текшерүүнүн субъектинин жетекчисине жеке же ыйгарым укуктуу жагына кол коюу менен билдирмени тапшырганга барабар болот.

Эгерде текшерүүнүн субъекти ушул беренедө каралган электрондук байланыш каналдары аркылуу билдирмелерди алууга өз укугунан баш тартууну чечсе, текшерүүнүн субъекти ыйгарым укуктуу органдарга электрондук байланыш каналдары аркылуу билдирмелерди берүүдөн баш тартуусу бар кайрылууну жөнөтсө, мындай кайрылуу жактырылууга тийиш. Мындай учурда билдирмелерди электрондук байланыш каналдары аркылуу текшерүүнүн субъектине жөнөтүү текшерүүнүн субъектинин жетекчисине жеке же ыйгарым укуктуу жагына кол койдурдуу менен тапшырганга барабар болбойт.

Текшерүүнүн субъектинин жетекчиси же ыйгарым укуктуу адамы билдирмени алгандан кийин текшерүү объектисинде дайындалган убакытта пландык текшерүүнү жүргүзүүгө катышууга милдеттүү.

Текшерүүнүн субъекти пландуу текшерүү тууралуу билдирмени албаган учурда ыйгарым укуктуу органдын кызмат адамын пландуу текшерүүгө киргизбөөгө укуктуу.

7. Курулуш ченемдерине жана эрежелерине, тамак-аш азыктарын, өндүрүүгө, сактоого, ташууга жана сатууга карата талаптарга, эмгекти коргоонун жана экологиялык коопсуздуктун талаптарынын ылайык келүүсүнө пландуу текшерүүлөр алдын ала кабарлоосуз жүргүзүлөт.

8. Ишкердиктин жаңыдан түзүлгөн субъекттерин текшерүү алар юридикалык жак же жеке ишкер катары мамлекеттик катталган күндөн тартып 3 жылдын ичинде жүргүзүлбөйт.

9. *(КР 2023-жылдын 7-июлундагы N 134 Мыйзамына ылайык күчүн жоготту)*

10. Жарандардын өмүрүнүн, ден соолугунун жана айлана-чөйрөнүн коопсуздугуна тиешеси бар текшерүүлөрдүн натыйжалары тиешелүү чөйрөлөрдө текшерүүлөрдү жүргүзүү ыйгарым укуктарына кирген ыйгарым укуктуу органдардын сайттарында жарыяланууга жатат, ошондой эле жалпыга жеткиликтүү башка жерлерге жайгаштырылат.

11. Иши калкты тейлөө менен байланышкан текшерүүлөрдүн субъекттери текшерүүлөрдүн натыйжаларын керектөөчүлөргө жеткирүүгө милдеттүү. Текшерүүлөрдүн натыйжалары керектөөчүлөргө жеткирилүүгө тийиш болгон иштин түрлөрү, маалыматтын көлөмү жана аны ачыкка чыгаруунун тартиби Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети тарабынан аныкталат.

(КР 2011-жылдын 22-июлундагы N 121, 2016-жылдын 14-апрелиндеги N 41, 2019-жылдын 31-декабрындагы N 151, 2023-жылдын 7-июлундагы N 134 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

Караңыз:

КР Өкмөтүнүн 2018-жылдын 10-январындагы N 12 "Кыргыз Республикасында коомдук тамактануу кызмат көрсөтүүлөрүнүн коопсуздугунун деңгээли жөнүндө калкты маалымдоо тууралуу" токтому

7-статья. Пландан тышкары текшерүүлөр

1. Пландан тышкары текшерүү жүргүзүүнүн негиздери:

1) текшерүүнүн субъектинин ага карата текшерүү жүргүзүү тууралуу арызын ыйгарым укуктуу органдын алышы;

2) жеке же юридикалык жактын текшерүүнүн субъекти арыз берүүчүнүн укуктарын жана кызыкчылыктарын бузгандыгы тууралуу ушул статьянын 2-1-бөлүгүнүн талаптарына ылайык берилген жазуу жүзүндөгү арызын, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органынын жетекчисинин текшерүүнүн субъекти ошол администрациялык-аймактык бирдиктин калкынын укуктарын жана кызыкчылыктарын бузгандыгы тууралуу ишкердик субъекти тарабынан Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын бузулгандыгы жөнүндө документтерди, материалдарды жана башка ырастоочу маалыматтарды тиркөө менен берилген жазуу жүзүндөгү кайрылуусун ыйгарым укуктуу органдын алышы.

2. Үйгарым укуктуу органга кайрылган адамдын фамилиясын, ысымын, атасынын ысымын жана турган жерин аныктоого мүмкүн болбогон арыздар текшерүү жүргүзүү үчүн негиз боло албайт.

2-1. Ушул статьянын 1-бөлүгүнүн 2-пунктунун негизинде ыйгарым укуктуу органга берилүүчү арыздар төмөнкүдөй минималдуу маалыматтарды камтууга тийиш:

1) арыз ээсинин жеке маалыматтарын: жеке жак үчүн - аты-жөнүн, жооп жөнөтүлүүгө тийиш болгон почта дарегин, юридикалык жак үчүн - уюмдун аталышын, ИСНди;

2) арыз ээсинин бузулган укугунун жана/же кызыкчылыгынын маңызын;

3) укуктар жана/же кызыкчылыктар бузулгандыгын көрсөткөн документтердин, башка материалдардын түп нускаларын же көчүрмөлөрүн.

2-2. Үйгарым укуктуу органдар арызда баяндалган маалыматты баалоону төмөнкүдөй чен-өлчөмдөрдүн негизинде жүргүзөт:

1) тобокелдиктин баяндалып жаткан тармагында текшерүү жүргүзүү арыз даректелген ыйгарым укуктуу органдын компетенциясына кирет;

2) маалыматтын негиздүүлүгү;

3) укуктар бузулгандыгын көрсөткөн документтердин, башка материалдардын түп нускаларынын же көчүрмөлөрүнүн болушу;

4) текшерүүнүн субъекти бузушу мүмкүн болгон Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин токтомдорунун ченемдерин аныктоо;

5) текшерүүнүн ушул субъекти тарабынан мурдагы бузуулардын болушу;

6) бузуу табылган учурдан бери өткөн убакыт;

7) адамдын өмүрү жана ден соолугу, айлана-чөйрө, жарандардын, юридикалык жактардын жана мамлекеттин мүлктүк кызыкчылыктары үчүн мүмкүн болгон кесепеттерди баалоо;

8) коркунучка дуушар болуп жаткан керектөөчүлөрдүн тобун аныктоо жана аялуу топторго мүмкүн болгон таасири;

9) берилген үлгүнү изилдөөнүн натыйжалары (болгон учурда);

10) ушул жактан же башка жактардан бир эле факт боюнча мурда келип түшкөн арыздардын жана баяндалган маалыматтардын аныктыгын кароонун жыйынтыктарынын болушу.

2-3. Кайрылууну кароонун жыйынтыгы боюнча, адамдын өмүрүнүн жана ден соолугунун, айлана-чөйрөнүн, жарандардын, юридикалык жактардын жана мамлекеттин мүлктүк кызыкчылыктарынын коопсуздугуна коркунучтун даражасына жараша ыйгарым укуктуу орган жарандардын кайрылууларын кароонун тартиби жөнүндө мыйзамдарда белгиленген мөөнөттөрдө

арыз берүүчүгө кабыл алынган чечим жөнүндө билдирме жөнөтүү менен төмөнкүдөй чечимдердин бирин кабыл алат:

1) пландан тышкары текшерүүнү кечиктирбестен жүргүзүү жөнүндө;

2) мөөнөтү 30 календардык күндөн ашпаган белгилүү бир убакыт өткөндөн кийин пландан тышкары текшерүүнү жүргүзүү жөнүндө;

3) пландуу текшерүүнүн алкагында арызда баяндалган маалыматты текшерүүнү жүргүзүү жөнүндө.

Эгерде кайрылууну кароонун жүрүшүндө арызда баяндалган фактылар буга чейин текшерилгендиги белгиленсе, анда кайрылуунун авторуна мурда жүргүзүлгөн текшерүүнүн натыйжалары бар жооп жөнөтүлөт.

3. Пландан тышкары текшерүүнүн мөөнөтү 3 жумушчу күндөн ашпоосу керек.

(Абзац КР 2023-жылдын 7-июлундагы N 134 Мыйзамына ылайык күчүн жоготту)

4. Пландан тышкары текшерүү аны жүргүзүү үчүн негиз болгон маселелердин алкагынан чыгышы мүмкүн эмес.

5. Адамдардын өмүрүн жана ден соолугун камсыз кылуу менен байланышкан учурларда (жугуштуу оорулар жана жугуштуу эмес массалык оорулар (уулануулар) келип чыкканда жана тараганда, техногендик мүнөздөгү авария учурунда), өзгөчө экологиялык кырдаалдар, өндүрүштө кырсыктын келип чыгуу коркунучу пайда болгондо, курулуш ченемдери жана эрежелери бузулганда калктын ден соолугунун абалына жол берилгис таасир кылуунун себептерин жана булактарын табуу жана ишкердикти өнүктүрүү боюнча ыйгарым укуктуу органга 7 жумуш күндүн ичинде кабарлоо менен аларды алдын алуу жана четтетүү боюнча чараларды көрүү максатында текшерүүлөр күтүүсүз мүнөздө болушу жана жазуу жүзүндөгү тескемесиз (буйруксуз, жазма эскертүүсүз) жүргүзүлүшү мүмкүн.

(КР 2016-жылдын 14-апрелиндеги N 41, 2023-жылдын 7-июлундагы N 134 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

8-статья. Кайчылаш текшерүү

(КР 2008-жылдын 17-октябрындагы N 231 Мыйзамына ылайык күчүн жоготту)

9-статья. Контролдук текшерүүлөр

Контролдук текшерүү мурдагы текшерүүдө аныкталган укук бузуулардын текшерүү субъекти тарабынан четтетилишин текшерүү максатында жүргүзүлөт жана ушул максаттын алкагынан чыгышы мүмкүн эмес.

Контролдук текшерүү белгиленген укук бузууларды четтетүү үчүн текшерүү субъектине берилген мөөнөт аяктагандан кийин гана жүргүзүлүшү мүмкүн.

Контролдук текшерүү ушул Мыйзамдын 11-статьясынын 3-бөлүгүндө белгиленген тартипте жүргүзүлөт.

Контролдук текшерүүнүн мөөнөтү 2 жумушчу күндөн, чакан ишкердиктин субъекттери үчүн - бир жумушчу күндөн ашпайт.

(КР 2016-жылдын 14-апрелиндеги N 41 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

10-статья. Кайра текшерүү

1. Кайра текшерүү ишкердиктин субъекти текшерүүнүн натыйжасына макул болбогон учурда гана жүргүзүлөт. Кайра текшерүү жүргүзүү үчүн текшерилгендин ыйгарым укуктуу органга текшерүүнүн натыйжасына даттануусу негиз болуп саналат.

Ишкердиктин субъектинин даттануусу ыйгарым укуктуу орган тарабынан 30 күндүн ичинде каралууга тийиш жана жүйөлүү чечим кабыл алынууга тийиш.

2. Кайра текшерүү ушул Мыйзамдын 12-статьясынын 2 жана 3-бөлүктөрүндө каралган талаптарга ылайык жүргүзүлөт.

3. Кайра текшерүү жүргүзгөн учурда пландуу текшерүүнүн бардык маселелери боюнча текшерүү жүргүзүүгө тыюу салынат. Даттанууга берилген пландуу текшерүүнүн натыйжасы гана кайра текшерилүүгө тийиш.

11-статья. Текшерүүлөрдү жүргүзүүнүн тартиби

1. Пландуу жана пландан тышкары текшерүүлөр текшерүүнүн субъекти тарабынан Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын сакталышын контролдоо үчүн жүргүзүлөт жана чарбакер субъектиге финансылык жана башка санкцияларды салуу максатын көздөбөйт.

Текшерүүлөр аралыктан же көчмө формасында жүргүзүлөт. Эгерде текшерүүнүн максатына жетүү үчүн текшерүүнүн субъектинин иш жүзүндө иштеген жерине баруунун зарылдыгы болбосо, аралыктан текшерүү жүргүзүлөт. Көчмө текшерүү текшерүүнүн субъекти жайгашкан жер боюнча жана (же) анын иш жүзүндө иштеген жери боюнча жүргүзүлөт. Текшерүүлөр анын ичинде маалыматтык технологияларды пайдалануу менен жүзөгө ашырылат.

2. Пландуу текшерүүлөрдү жүргүзүүнүн жүрүшүндө мыйзамдарды бузуулар аныкталган учурда текшерүүчү органдын кызмат адамы текшерүүнүн субъектине укук бузуулардын предметин жана маани-маңызын түшүндүрүүгө милдеттүү жана текшерүүнүн субъектине укук бузууларды четтетүүнү - 3 күнгө чейинки мөөнөттө эгерде укук бузууларды четтетүү адамдардын өмүрүн жана ден соолугун коргоо боюнча коопсуздукту камсыз кылууга таасирин тийгизсе жана башка учурларда - 30 күнгө чейинки мөөнөттө четтетүүнү милдеттендирген жазуу жүзүндөгү эскертүү берүүгө гана укуктуу.

Пландык текшерүүнүн жүрүшүндө тобокелдиктин жогорку даражасындагы текшерүү субъекттери жол берген, жугуштуу оорулардын жана жугуштуу эмес массалык оорулардын (уулануулардын), техногендик мүнөздөгү авариялардын келип чыгышына жана жайылышына түздөн-түз коркунуч алып келүүчү бузуулар аныкталган учурда Кыргыз Республикасынын Укук бузуулар жөнүндө кодексинде жана Кыргыз Республикасынын Кылмыш-жаза кодексинде каралган таасир кылуу чаралары токтоосуз колдонулушу мүмкүн.

3. Ушул статьянын 2-бөлүгүнүн биринчи абзацында көрсөтүлгөн мөөнөттөн кийин ыйгарым укуктуу орган контролдук текшерүүнү жүргүзөт.

Эгерде контролдук текшерүүнүн жүрүшүндө бузуулар жоюлбаган фактылар табылса, анда ыйгарым укуктуу органдын кызмат адамы текшерүүнүн субъектине карата Кыргыз Республикасынын Укук бузуулар жөнүндө кодексинде каралган таасир этүү чараларын колдонот. Кыргыз Республикасынын Укук бузуулар жөнүндө кодексинде каралган таасир этүү чараларын колдонгондон кийин ыйгарым укуктуу орган, эгерде бузуу адамдардын өмүрүнүн жана ден соолугунун коопсуздугун камсыз кылууга таасирин тийгизсе - 3 жумуш күнгө чейинки мөөнөттө жана башка учурларда - 15 жумуш күнгө чейин контролдук текшерүүнү жүргүзүүгө милдеттүү.

4. Ушул статьянын 1-бөлүгүнүн экинчи абзацынын жана 6-бөлүгүнүн ченемдери ушул Мыйзамдын 10-статьясында көрсөтүлгөн негиз боюнча жүргүзүлгөн текшерүүлөргө карата колдонулбайт.

5. Текшерүүнүн бир эле предмети боюнча текшерүүнүн субъектин ар кандай мамлекеттик органдардын текшерүүсүнө жол берилбейт.

6. Пландуу текшерүүгө алынган мезгилдин ичинде ушул пландуу текшерүү өткөрүлгөн күндөн тартып 3 жыл өткөндөн кийин текшерүүнүн субъектинин ишин текшерүүгө тыюу салынат.

7. Экономикалык абалды жакшыртуу максатында, өзгөчө учурларда Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети текшерүүнүн субъекттерине текшерүүлөрдү жүргүзүүгө убактылуу тыюу салууну (мораторийди) киргизүүгө укуктуу.

(КР 2011-жылдын 30-майындагы N 33, 2016-жылдын 14-апрелиндеги N 41, 2021-жылдын 23-мартындагы N 39, 2023-жылдын 7-июлундагы N 134 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

Караңыз:

КР Өкмөтүнүн 2018-жылдын 17-декабрындагы N 586 "Ишкердик субъекттерине текшерүү жүргүзүүгө убактылуу тыюу салуу (мораторий) жөнүндө" токтому

12-статья. Ыйгарым укуктуу органдардын текшерүүлөрдү жүргүзүүнү уюштуруу тартиби

1. Текшерүүнүн субъекттеринин ишин текшерүү ыйгарым укуктуу органдын кызмат адамы тарабынан жүргүзүлөт.

1-1. Эгерде бир ыйгарым укуктуу органдын көзөмөлүнө текшерүүнүн субъектисинин ишинин тобокелдигинин бир нече тармагы кирсе, анда тобокелдиктин ар түрдүү тармактарына кирген, бирок бирдей тобокелдик даражасындагы ишти текшерүү бир эле учурда жүргүзүлөт.

Тобокелдиктин ар түрдүү тармактарына кирген жана ар түрдүү тобокелдик даражасындагы ишти текшерүү ушул Мыйзамдын 6-статьясында белгиленген мезгилдүүлүктү эске алуу менен бир эле учурда жүргүзүлөт.

Эгерде бир ыйгарым укуктуу органдын көзөмөлүнө кирген текшерүүнүн субъектинин ишинин тобокелдигинин бир нече тармактарына ар түрдүү тобокелдик даражасы ыйгарылса, мындай текшерүүлөр ушул Мыйзамдын 6-статьясында белгиленген мезгилдүүлүккө ылайык бир эле учурда жүргүзүлөт.

2. Текшерүүнүн субъекттеринин ишин текшерүү ыйгарым укуктуу органдын тескемесинин (буйругунун, жазма эскертүүнүн) негизинде жүзөгө ашырылат.

Тескемеде (буйрукта, жазма эскертүүдө) төмөнкүлөр көрсөтүлөт:

- текшерүү жүргүзүү жөнүндөгү тескеменин (буйруктун, жазма эскертүүнүн) номери жана датасы;

- ыйгарым укуктуу органдын аталышы;

- текшерүү жүргүзүүгө ыйгарым укуктуу кызмат адамынын (адамдардын) аты-жөнү;

- текшерүү жүргүзүлүүчү текшерүүнүн субъектинин аталышы жана дареги же жекече ишкердин аты-жөнү;

- жүргүзүлгөн текшерүүнүн максаттары жана предмети;

- текшерүү жүргүзүүнүн укуктук негиздери;

- текшерүүнүн башталышынын жана аякталышынын датасы.

3. Текшерүү жүргүзүү жөнүндөгү эки нускадагы тескемеге (буйрукка, жазма эскертүүгө) ыйгарым укуктуу органдын жетекчиси кол коет жана мөөр басылып күбөлөндүрүлөт. Текшерүү жүргүзүүгө тескемеде (буйрукта, жазма эскертүүдө) көрсөтүлгөн адамдарга гана жол берилет.

Контролдук текшерүү жүргүзүү жөнүндө тескемелерди (буйруктарды, жазма эскертүүлөрдү) кошпогондо, тескеме (буйрук, жазма эскертүү) ишкердикти өнүктүрүү боюнча ыйгарым укуктуу орган менен макулдашылат.

Энергетика тармагындагы ишкердиктин субъекттерине текшерүүлөрдү жүргүзүү жөнүндө тескеме (буйрук, жазма эскертүү) алардын аймактык жайгашуусун (базасын) эске алуу менен объекттердин тобуна карата макулдашылат.

4. Пландуу текшерүүнүн мөөнөтү 15 жумуш күндөн ашпоого тийиш, чакан текшерүүнүн субъекттери үчүн - 5 жумушчу күн. Атайын изилдөөлөрдү, сыноолорду, экспертизаларды жүргүзүү зарыл болгон учурда пландык текшерүүнүн бул мөөнөтү текшерип жаткан ыйгарым укуктуу органдын жетекчисинин жазуу жүзүндөгү тескемеси (буйругу, жазма эскертүүсү) боюнча 10 күндөн ашпаган мөөнөткө бир жолу гана узартылышы мүмкүн.

(Абзац КР 2017-жылдын 16-октябрындагы N 175 Мыйзамына ылайык күчүн жоготту)

(КР 2011-жылдын 22-июлундагы N 121, 2016-жылдын 14-апрелиндеги N 41, 2017-жылдын 16-октябрындагы N 175, 2019-жылдын 31-декабрындагы N 151, 2023-жылдын 7-июлундагы N 134 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

13-статья. Инспектордук текшерүүлөрдүн китеби

1. Ыйгарым укуктуу орган тарабынан өткөрүлгөн текшерүүнүн субъекттерине текшерүүлөрдү каттоо инспектордук текшерүүлөрдүн китебинде жүзөгө ашырылат.

2. Инспектордук текшерүүлөрдүн китебинде ыйгарым укуктуу органдардын кызмат адамдары текшерүү жүргүзүүнүн башталышында төмөнкүдөй жазуу калтырууга милдеттүү:

- мамлекеттик органдын аталышы жөнүндө;
- текшерүү жүргүзүүнүн башталышынын жана аякталышынын датасы жөнүндө;
- текшерүүнүн негиздемелери жана предмети жөнүндө;
- текшерүүнү жүргүзгөн адамдардын кызмат орундары, аты-жөнү жөнүндө жана алардын койгон колдорун.

3. Текшерүүнүн субъекттеринин инспектордук текшерүүлөрүнүн китеби болбогон учурда текшерүүнүн протоколунда же актысында тийиштүү жазуулар жазылат.

4. Инспектордук текшерүүлөрдүн китебинин формасы жана андагы жүргүзүлгөн текшерүүлөрдү каттоо тартиби Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети тарабынан белгиленет.

(КР 2016-жылдын 14-апрелиндеги N 41, 2023-жылдын 7-июлундагы N 134 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

14-статья. Текшерүү жүргүзүү үчүн аймакка же имарат жайга кирүү

1. Ыйгарым укуктуу органдардын кызмат адамдарынын текшерүүнүн субъекттеринин аймагына же имарат жайына кирүүсү мындай адамдардын кызматтык ырастамасын, ыйгарым укуктуу органдын жетекчисинин текшерүүнүн субъекттерине карата текшерүү жүргүзүү жөнүндөгү тескемесин (буйругун, жазма эскертүүсүн) көрсөтүүсү менен жүзөгө ашырылат.

2. Текшерүүнүн субъекттеринин аймагына же имарат жайына ыйгарым укуктуу органдардын кызмат адамдарынын ишкердиктин субъекттери иштебеген убакытта (ушул Мыйзамдын 7-статьясынын 5-бөлүгүндө каралган учурлардан башка), ошондой эле ушул Мыйзамдын талаптары бузулган учурда кирүүсүнө жол берилбейт.

(КР 2009-жылдын 30-апрелиндеги N 144, 2016-жылдын 14-апрелиндеги N 41, 2019-жылдын 31-декабрындагы N 151 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

15-статья. Текшерүүлөрдүн натыйжасын жол-жоболоштуруу тартиби

1. Текшерүүнүн натыйжасы боюнча ыйгарым укуктуу органдын текшерүүчү кызмат адамы тарабынан белгиленген формадагы эки нускадагы акты түзүлөт.

Актыда төмөнкүлөр көрсөтүлөт:

- акты түзүлгөн дата, убакыт жана жер;
- ыйгарым укуктуу органдын аталышы;
- текшерүү жүргүзүүнү негиздеген тескеменин (буйруктун, жазма эскертүүнүн) датасы жана номери;
- текшерүү жүргүзгөн адамдын (адамдардын) аты-жөнү, кызматтык ырастамасынын номери жана кызмат орду;
- текшерилүүчү текшерүүнүн субъектинин аталышы жана дареги же жекече ишкердин аты-жөнү;
- текшерүү жүргүзүүнүн датасы, убакыты жана орду;
- текшерүүнүн натыйжалары, анын ичинде табылган укук бузуулар жөнүндөгү маалыматтар;
- текшерүүнүн субъектинин өкүлүнүн же жекече ишкердин текшерүүнүн натыйжалары менен таанышкандыгы же таанышуудан баш тарткандыгы жөнүндөгү маалыматтар, алардын коюлган колдору;
- текшерүүнү жүргүзгөн текшерүүчү кызмат адамынын колу.

Актыга тандалып алынган үлгүлөр (сыноолор), жүргүзүлгөн изилдөөлөр жөнүндө актылар, жүргүзүлгөн изилдөөлөр менен экспертизалардын протоколдору тиркелет.

2. Актынын бир нускасы тиркемелердин көчүрмөлөрү менен текшерүүнүн субъектинин жетекчисине же башка ыйгарым укуктуу өкүлүнө тилкат алуу менен тапшырылат же тапшырылгандыгы жөнүндө кабардама берилүүчү буйрутма кат аркылуу жөнөтүлөт.

Текшерүүнүн натыйжаларына карабастан актыга текшерүүчү, текшерүүнүн субъектинин жетекчиси же ыйгарым укуктуу башка өкүлү кол коюшат. Актыда баяндалган фактыларга макул

болбогон учурда ишкердиктин субъектинин жетекчиси же анын ыйгарым укуктуу өкүлү актыга кол коюуга жана каршы пикирлери жөнүндө жазып коюуга милдеттүү. Каршы пикирлердин жүйөсүн түшүндүрүүчү жазуу жүзүндөгү түшүндүрмөлөр менен документтер текшерүүнүн субъекти тарабынан ыйгарым укуктуу органдарга акты алынган учурдан тартып 10 күнгө чейинки мөөнөттө жөнөтүлөт.

3. *(КР 2016-жылдын 14-апрелиндеги N 41 Мыйзамына ылайык күчүн жоготту)*

4. Мамлекеттик, коммерциялык жана мыйзам менен коргоого алынган жана башка жашыруун сырды түзгөн маалыматтарды камтыган текшерүүнүн натыйжалары Кыргыз Республикасынын тийиштүү мыйзамдарында каралган талаптарды сактоо менен жол-жоболоштурулат.

(КР 2016-жылдын 14-апрелиндеги N 41, 2019-жылдын 31-декабрындагы N 151 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

15-1-статья. Текшерүүлөр жөнүндө мыйзамдары ишкерликти өнүктүрүү боюнча ыйгарым укуктуу орган тарабынан контроль жүргүзүү

1. Ишкердикти өнүктүрүү боюнча ыйгарым укуктуу органга жана анын тиешелүү аймактык бөлүктөрүнө ушул Мыйзам менен жөнгө салынган текшерүүлөрдүн бардык түрлөрү боюнча ыйгарым укуктуу органдар тарабынан текшерүүлөр жөнүндө мыйзамды сактоо контролунун иш-милдеттери жүктөлөт.

2. Ишкердикти өнүктүрүү боюнча ыйгарым укуктуу орган контроль жүргүзүү үчүн текшерүүнүн субъекттеринин укуктарын жана мыйзамдуу кызыкчылыктарын коргоочу уюмдар менен кызматташат.

(КР 2011-жылдын 22-июлундагы N 121, 2016-жылдын 14-апрелиндеги N 41, 2023-жылдын 7-июлундагы N 134 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

15-2-статья. Текшерүүлөрдү эсепке алуунун маалымат базасы

1. ыйгарым укуктуу органдар текшерүүнүн субъекттеринин электрондук маалымат базасын жүргүзөт.

2. Текшерүүнүн субъекттеринин маалымат базасы маалыматтык жана контролдук бөлүктөрдөн турат.

3. Контролдук бөлүк текшерүүлөрдүн натыйжалары боюнча, текшерүүлөрдүн субъекттери жана объекттери жөнүндө маалыматты камтыйт жана ыйгарым укуктуу органдарга гана жеткиликтүү.

4. Текшерүүлөрдүн субъекттери боюнча маалымат базасын уюштуруу жана жүргүзүү тартиби Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети тарабынан аныкталат.

5. Электрондук маалымат базасында маалымат жок болгон пландуу текшерүүлөрдү жүргүзүүгө жол берилбейт.

(КР 2023-жылдын 7-июлундагы N 134 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

15-3-статья. Текшерүүнүн субъекттерин колдоо боюнча алдын алуу чаралары

1. Текшерүүнүн субъекттерин колдоо боюнча алдын алуу чаралары болуп адамдын өмүрүнүн жана ден соолугунун, айлана-чөйрөнүн, жарандардын, юридикалык жактардын жана мамлекеттин мүлктүк кызыкчылыктарынын коопсуздугу үчүн тобокелдиктерди болтурбоо жана төмөндөтүү боюнча текшерүүнүн субъекттерине алардын ишинин Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин токтомдоруна шайкештигинин маселелери боюнча маалымдоо, консультацияларды жана сунуштамаларды берүү саналат.

2. Маалымдоо, консультацияларды жана сунуштамаларды берүү өзүнө төмөнкүлөрдү камтыйт:

1) текшерүүнүн субъекттеринин жазуу жүзүндөгү жана оозеки кайрылууларына жоопторду;

2) консультацияларды берүүнүн жүрүшүндө текшерүүнүн субъекттерине тобокелдиктин даражасын төмөндөтүүгө, бузууларды болтурбоого жана укук бузууларды жоюуга багытталган сунуштамаларды жана методикалык жардамды берүүнү.

3. Маалымдоонун, консультацияларды жана сунуштамаларды берүүнүн ыкмалары болуп төмөнкүлөр саналат:

1) алдыңкы тажрыйба боюнча колдонмолорду жана Кыргыз Республикасынын мыйзамдарын жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин токтомдорун сактоо маселелери боюнча жетектөөчү принциптерди камтыган башка документтерди иштеп чыгуу жана жайылтуу;

2) окутуучу иш-чараларды уюштуруу жана өткөрүү;

3) текшерүүлөрдү жүргүзүүнүн тартиби жана текшерүүлөрдүн жүрүшүндө текшерүүнүн субъекттеринин укуктары боюнча колдонмолорду иштеп чыгуу жана жайылтуу.

4. Текшерүүнүн субъекттерине берилүүчү маалымат, консультация жана сунуштамалар негиздүү, бир түрдүү, так жана түшүнүктүү, укук бузууну болтурбоо, тобокелдиктердин ыктымалдуулугун төмөндөтүү жана жокко чыгаруу максатын көздөгөн болууга тийиш.

5. Алдын алуучу чаралар ишкердиктин субъекти үчүн укуктук кесепеттерге (санкцияларга) алып келбейт.

(КР 2023-жылдын 7-июлундагы N 134 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

3-глава

Текшерүүлөрдү жүргүзүүдөгү тараптардын укуктары, милдеттери жана жоопкерчиликтери

16-статья. Ыйгарым укуктуу органдардын жана текшерүүчү кызмат адамдарынын милдеттери жана укуктары

1. Ыйгарым укуктуу органдар төмөндөгүлөргө милдеттүү:

- текшерүүлөрдү каржылоону мамлекеттик бюджеттин эсебинен жүзөгө ашырууга;

- текшерүүнү текшерүүнүн субъекттери турган же ишкердик ишти жүзөгө ашырган жерде жүргүзүүгө;

- текшерилүүгө тийиш болгон талаптарды белгилеген Кыргыз Республикасынын мыйзамдарындагы карама-каршылыктарды жана так эместиктерди текшерүүнүн субъекттерине каршы пайдаланбоого;

- текшерүүнүн субъекттерине Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын текшерилүүгө тийиш болгон талаптарын туура аткаруу боюнча түшүндүрмөлөрдү берүүгө.

2. Текшерүүчү кызмат адамдары төмөндөгүлөргө милдеттүү:

- кызматтык ырастамасын көрсөтүүгө жана текшерүүнүн субъектине текшерүү жүргүзүү жөнүндөгү тескеменин (буйруктун, жазма эскертүүнүн) бир нускасын берүүгө;

- инспектордук текшерүүлөрдүн эсеп китебине текшерүү жүргүзүлгөнүн белгилөөгө;

- текшерүүнү текшерүү жүргүзүү жөнүндөгү тескемеге (буйрукка, жазма эскертүүгө) жана Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык так өткөрүүгө;

- текшерүүнү текшерүүнүн субъекттеринин жумуш убагында алардын ыйгарым укуктуу өкүлдөрүнүн катышуусу менен жүргүзүүгө;

- текшерүүнүн предметине тиешелүү болгон документтерди жана башка материалдарды талап кылууга;

- текшерүү жүргүзүүгө керек болгон үлгүлөрдү (сыноолорду) эң аз санда тандап алууга;

- текшерүүнүн субъектинин талабы боюнча текшерүү жүргүзүүнү негиздеген жана ага ылайык өткөрүлүүчү ченемдик укуктук актыларды, арыздар (эгерде текшерүү арыздын негизинде демилге кылынса), ошондой эле башка документтер берүүгө;

- текшерүүнүн жүрүшүндө табылган укук бузууларды Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын жоболору (ченемдери) менен негиздөөгө;

- купуя маалыматты, ошондой эле текшерүүнүн натыйжасында алынган, жайылтылышы текшерүүнүн субъектине зыян келтириши мүмкүн болгон маалыматты жайылтпоого.

3. Текшерүүчү кызмат адамдары төмөндөгүлөргө укуктуу:

- текшерүүнүн субъектеринен документтерди талап кылууга жана жүргүзүлгөн текшерүүгө түздөн-түз байланышкан маселелер боюнча маалымат жана түшүндүрүүлөрдү алууга;
- зарыл болгон учурда документтерден көчүрмө алууга жана көчүрмөлөрүн тартып алууга;
- эгерде мындай кароо текшерүү жүргүзүү менен байланышса, имарат жайларды, жабдууларды, бөлөк мүлктү карап чыгууга;
- эгерде текшерүү технологиялык талаптардын сакталышы менен байланышса, технологиялык процесстерге байкоо жүргүзүүгө;
- текшерүүнүн субъекттери текшерүүчүнүн мыйзамдуу талаптарын аткаруудан баш тартышканда, ошондой эле Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын талаптары бузулган учурда ишкердиктин субъектеринин кызмат адамдарын жоопкерчиликке тартуу боюнча чара көрүүгө.

4. Текшерүүчү кызмат адамдарына төмөндөгүлөр тыюу салынат:

- текшерүү жүргүзгөнү үчүн текшерүүнүн субъектеринен кандайдыр бир сыйакы төлөөнү талап кылууга же алууга;
- текшерүүнүн субъектеринин укук бузуу фактысы бар экенин анын ишине кийлигишүү үчүн негиз катары пайдаланууга.

(КР 2011-жылдын 22-июлундагы N 121, 2016-жылдын 14-апрелиндеги N 41, 2019-жылдын 31-декабрындагы N 151 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

17-статья. Текшерүүлөрдү жүргүзгөн учурдагы текшерүүнүн субъектеринин милдеттери жана укуктары

1. Текшерүүнүн субъекттери төмөндөгүлөргө милдеттүү:

- текшерүүчү кызмат адамдарынын мыйзамдуу талаптары боюнча текшерүү жүргүзүү үчүн зарыл болгон документтерди жана башка материалдарды берүүгө;
- текшерүүчү кызмат адамдарына көмөк көрсөтүүгө.

2. Текшерүүнүн субъекттери төмөндөгүлөргө укуктуу:

- текшерүүчү кызмат адамдарынан кызматтык ырастамасын жана текшерүү жүргүзүү үчүн негиз болгон документти көрсөтүүлөрүн талап кылууга;
- ушул Мыйзамдын 6-статьясынын 7-бөлүгүндө каралган учурду кошпогондо, пландык текшерүү жүргүзүү жөнүндө кабардаманы албаган учурда текшерүүчү кызмат адамдарын текшерүүгө киргизбөөгө;
- текшерүүгө аларды жүргүзүүгө ыйгарым укугу жок адамдарды киргизбөөгө;
- эгерде текшерүүчү кызмат адамдарынын талаптары текшерүү предметине кирбесе, алардын талаптарын аткарбоого;
- текшерүүчү кызмат адамынан текшерүү жүргүзүлгөнү жөнүндө инспектордук текшерүүлөрдүн эсеп китебине жазып коюуну талап кылууга;
- текшерүүчү кызмат адамдарынан текшерүү жүргүзүүгө тескеменин (буйруктун, жазма эскертүүнүн) көчүрмөсүн, ошондой эле текшерүүнүн натыйжасын чагылдырган документтин бир нускасын алууга;
- текшерүү жүргүзүү мөөнөтүн узартуу жөнүндө чечимге Кыргыз Республикасынын административдик иштин негиздери жана административдик жол-жоболор жөнүндө мыйзамында каралган тартипте даттанууга;
- текшерүүнүн натыйжасына Кыргыз Республикасынын административдик иштин негиздери жана административдик жол-жоболор жөнүндө мыйзамында каралган тартипте даттанууга;
- пландык текшерүүлөрдү жүргүзүүдө ушул Мыйзамдын 4-статьясынын тогузунчу абзацында каралган адамдардын катышуу мүмкүнчүлүгүн болтурбоочу жагдайлар болгон учурда, кабардамада көрсөтүлгөн мөөнөттөрдө текшерүү жүргүзүүнүн мүмкүн эместиги жөнүндө ыйгарым укуктуу органга маалымдоого жана текшерүүнүн башталгандыгы жөнүндө кабар алынган датадан тартып 3 жумушчу күндөн ашпаган мөөнөттө текшерүү жүргүзүүнүн башка датасын макулдашууга. Текшерүү жүргүзүүнү баштоонун мөөнөтүн жылдырууга бир ирет жол берилет;

- 6-статьянын 3-бөлүгүнүн экинчи абзацын кошпогондо, эгерде ушул юридикалык жакка же болбосо анын филиалдарынын же өкүлчүлүктөрүнүн бирине карата үстүдөгү календардык жылда пландуу текшерүү жүргүзүлгөн болсо, жакты текшерүүгө жол бербөөгө;

- эгерде ыйгарым укуктуу органдын талаптары алар өкүлү болуп саналган кызмат адамдарынын жана ыйгарым укуктуу органдын компетенциясына кирбесе, алардын талаптарын аткарбоого.

(КР 2016-жылдын 14-апрелиндеги N 41, 2017-жылдын 16-октябрындагы N 175, 2019-жылдын 31-декабрындагы N 151, 2023-жылдын 7-июлундагы N 134 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

18-статья. Текшерүүлөрдү жүргүзгөн учурда табылган укук бузуулардын фактылары боюнча көрүлүүчү чаралар

1. Текшерүүнү жүргүзүүнүн жүрүшүндө текшерүүнүн субъекттери Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын талаптарын бузгандыгы айкындалганда ыйгарым укуктуу органдар өз ыйгарым укуктарынын чектеринде, айкындалган бузууларды жоюу, адамдардын өмүрүнө, ден соолугуна, алардын мүлкүнө жана айлана-чөйрөгө келтирилиши мүмкүн болгон зыяндын алдын алуу боюнча чараларды көрүүгө, ошондой эле мыйзамдарда каралган таасир кылуу чараларын ушул Мыйзамдын 11-статьясында каралган тартипте колдонууга милдеттүү.

2. Эгерде текшерүү жүргүзгөн учурда товар (жумуш, кызмат көрсөтүү) керектөөчүлөрдүн өмүрүнө, ден соолугуна, мүлкүнө жана айлана-чөйрөгө зыян келтириши мүмкүн экендиги аныкталса, ыйгарым укуктуу орган зыян келтирүүгө жол бербөө жана коркунучтуу товар (жумуш, кызмат көрсөтүү) жөнүндө колдон келген бардык ыкмалар менен кабарды керектөөчүлөргө жеткирүү боюнча чара көрүүгө милдеттүү.

3. Текшерүү жүргүзүүнүн жүрүшүндө Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин токтомдорунун талаптарын бузуу табылса, ыйгарым укуктуу орган текшерүүнүн субъектинин ишинин адамдын өмүрүнүн жана ден соолугунун коопсуздугуна, айлана-чөйрөгө, жарандардын, юридикалык жактардын жана мамлекеттин мүлктүк кызыкчылыктарына сөзсүз болуучу жана олуттуу коркунуч алып келген бөлүгүн гана токтото турат.

(КР 2016-жылдын 14-апрелиндеги N 41, 2023-жылдын 7-июлундагы N 134 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

19-статья. Текшерүүлөрдү жүргүзгөн учурда ишкердиктин субъекттеринин укуктарын мамлекеттик коргоо

Текшерүүлөрдү жүргүзгөн учурда ишкердиктин субъекттеринин укуктарын коргоо администрациялык жана (же) сот тартибинде жүзөгө ашырылат.

Текшерүүчү кызмат адамынын иш-аракеттерине жана ыйгарым укуктуу органдын чечимине Кыргыз Республикасынын административдик иштин негиздери жана административдик иштин жол-жоболору жөнүндө мыйзамында каралган тартипте даттанылышы мүмкүн. Административдик даттануу боюнча чечим менен макул болбогон учурда ишкердиктин субъекти сотко кайрылууга укуктуу.

Ишкердиктин субъектинин жазапул түрүндө жаза салуу тууралуу ыйгарым укуктуу органдын чечимине карата даттануусу даттанууну маани-маңызы боюнча чечкенге чейин жазаны токтото турат.

(КР 2017-жылдын 16-октябрындагы N 175 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

19-1-статья. Ушул Мыйзамдын талаптарын одоно бузуу менен жүргүзүлгөн текшерүүнүн натыйжаларынын жараксыздыгы

Текшерүүлөрдү уюштурууга жана жүргүзүүгө карата ушул Мыйзамда белгиленген талаптарды одоно бузуу менен ыйгарым укуктуу орган тарабынан жүргүзүлгөн текшерүүнүн натыйжалары жараксыз деп таанылат, Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын талаптарынын текшерүү субъекти тарабынан бузулушунун далили боло албайт.

Төмөнкүлөр одоно бузуулар деп таанылат:

- текшерүүнү жүргүзүүнүн негиздеринин жоктугу;

- тескеменин (буйруктун, жазма эскертүүнүн) жоктугу;
- ушул Мыйзамдын 6-статьясынын 7-бөлүгүндө каралган учурду кошпогондо, текшерүү жүргүзүү жөнүндө кабарлоонун мөөнөттөрүнүн сакталбагандыгы;
- ушул Мыйзамдын 4-статьясынын талаптарынын бузулушу;
- тескемени (буйрукту, жазма эскертүүнү) ишкердикти өнүктүрүү боюнча ыйгарым укуктуу орган менен макулдашуунун болбогондугу (контролдук текшерүүнү жүргүзүү жөнүндө тескемелерди (буйруктарды, жазма эскертүүлөрдү) кошпогондо);
- ыйгарым укуктуу органдар тарабынан алардын компетенциясына кирбеген текшерүүлөрдүн дайындалышы.

(КР 2016-жылдын 14-апрелиндеги N 41 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

19-2-статья. Ыйгарым укуктуу органдардын ишинин натыйжалуулук көрсөткүчтөрү

1. Текшерүүлөрдү жүргүзүүнүн натыйжалуулугун жана ыйгарым укуктуу органдардын компетенттүүлүгүн жогорулатуу максатында алардын натыйжалуулук көрсөткүчтөрү бааланат.

2. Текшерүүнүн субъекттерине карата жаза чаралары, айыптар боюнча сандык көрсөткүчтөр же санкцияларды колдонуу менен байланышкан башка көрсөткүчтөр, ошондой эле жүргүзүлгөн текшерүүлөрдүн жыштыгы же саны ыйгарым укуктуу органдардын ишинин натыйжалуулугунун көрсөткүчтөрүнүн чен-өлчөмдөрү катары колдонулушу мүмкүн эмес.

3. Баалоо үчүн текшерүүлөрдүн максаттарына жетүүнү чагылдырган натыйжалуулук көрсөткүчтөрү, ошондой эле коомдук кызыкчылыктарды сактоо, тобокелдиктерин болтурбоо жана коргоо деңгээли пайдаланылат. Көрсөткүчтөрдү баалоо үчүн чогултулган маалыматтар объективдүү жана так болууга тийиш.

4. Текшерүүлөрдү жүргүзүүнүн натыйжалуулук көрсөткүчтөрүн натыйжалуулукту өлчөөгө тиешеси жок ыйгарым укуктуу органдардын ишинин көрсөткүчтөрүнөн айырмалоо керек.

5. Ыйгарым укуктуу органдардын ишинин натыйжалуулугунун көрсөткүчтөрүн баалоо базалык жана атайын чен-өлчөмдөрдүн негизинде жүргүзүлөт.

6. Базалык чен-өлчөмдөр болуп конкреттүү тармактагы тобокелдик деңгээлин бара-бара төмөндөтүү жана коопсуздук көрсөткүчтөрүн жакшыртуу боюнча максаттарга жетүү менен байланышкан натыйжалар саналат.

7. Атайын чен-өлчөмдөр текшерүүлөрдү пландоонун жана адекваттуу адамдык жана техникалык ресурстарды пайдалануунун көрсөткүчтөрүнө негизделет жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети тарабынан аныкталат.

8. Натыйжалуулук көрсөткүчтөрүн баалоо ишкердикти өнүктүрүү боюнча ыйгарым укуктуу орган тарабынан ыйгарым укуктуу органдардын жогору турган органдары менен бирдикте ушул статьянын 6 жана 7-бөлүктөрүндө каралган чен-өлчөмдөрдүн негизинде Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети аныктаган тартипте жүргүзүлөт.

(КР 2023-жылдын 7-июлундагы N 134 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

20-статья. Ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдардын текшерүүлөрдү жүргүзгөн учурдагы жоопкерчилиги

1. Ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган жана алардын кызмат адамдары текшерүүлөрдү жүргүзүүдө өздөрүнүн иш-милдеттерин жана кызматтык милдеттерин талаптагыдай эмес аткарган, укукка каршы аракеттерди (аракетсиздикти) жасаган учурда Кыргыз Республикасынын жарандык жана кылмыш-жаза мыйзамдарына ылайык жоопкерчиликке тартылышат.

2. Текшерүүнүн субъекттерине текшерүү жүргүзгөн учурда укукка каршы аракеттерди (аракетсиздикти) жасаган ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдардын кызмат адамдары алардын күнөөсү сот тартибинде аныкталгандан кийин ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдарда кандайдыр бир кызмат ордун ээлөөгө укугу жок.

3. Ишкердик субъекти тарабынан Кыргыз Республикасынын мыйзамдарын бузуулар жөнүндө текшерүүлөрдүн натыйжалары сот тартибинде тастыкталбаганда жана текшерүү жүргүзгөн кызмат

адамынын күнөөсү сот тартибинде белгиленгенде аны ээлеген кызмат ордунан бошотууга алып келет.

4. Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын бузулушуна күнөөлүү болгон кызмат адамдарына карата көрүлгөн чаралар жөнүндө ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдар укуктары жана мыйзамдуу кызыкчылыктары бузулган текшерүүнүн субъектине бир айлык мөөнөттө кабар берүүгө милдеттүү.

5. ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдардын же болбосо алардын кызмат адамдарынын жана ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдар текшерүүнүн субъектинин укуктарын бузган укукка жат аракеттеринин натыйжасында, ошондой эле бул ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдардын же болбосо алардын кызмат адамдарынын жана ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдар текшерүүнүн субъекттерине карата Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында каралган милдеттерин талаптагыдай эмес аткаруусунан улам текшерүүнүн субъектине келтирилген чыгаша, анын ичинде колдон чыгарылган пайда бул органдар жана кызмат адамдары тарабынан өндүрүп берилүүгө тийиш.

(КР 2016-жылдын 14-апрелиндеги N 41, 2017-жылдын 6-июнундагы N 98, 2023-жылдын 7-июлундагы N 134 Мыйзамдарынын редакцияларына ылайык)

21-статья. Текшерүүлөрдү жүргүзгөн учурдагы ишкердиктин субъекттеринин укуктарын коомдук коргоо

1. Уюштуруу-укуктук формаларына карабастан, уюмдар уставдык жоболоруна ылайык ушул Мыйзамга жараша ишкердиктин субъекттеринин укуктарын жана мыйзамдуу кызыкчылыктарын коргоону жүзөгө ашырууга укуктуу.

2. Уюмдар прокуратура органдарына ыйгарым укуктуу органдардын Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына карама-каршы келген ченемдик укуктук актыларына карата нааразычылык билдирүү өтүнүчү менен кайрылууга укуктуу.

3. Уюмдар ишкердиктин субъекттеринин укуктарын жана мыйзамдуу кызыкчылыктарын коргоп, ошондой эле ишкердиктин субъекттеринин белгисиз чөйрөсүн коргоп, сотко кайрылууга укуктуу.

22-статья. Корутунду жоболор

1. Ушул Мыйзам расмий жарыяланган учурдан тартып үч ай өткөндөн кийин күчүнө кирет.

"Эркин Тоо" газетасынын 2007-жылдын 8-июнунда N 41 жарыяланды

2. Кыргыз Республикасынын Өкмөтү жана ыйгарым укуктуу органдар ушул Мыйзам күчүнө киргенге чейин:

- өзүнүн ченемдик укуктук актыларын ушул Мыйзамга ылайык келтирсин;

- ушул Мыйзамды аткарууга зарыл болгон дагы башка ченемдик укуктук актыларды кабыл алсын.

3. Кыргыз Республикасынын Өкмөтү ушул Мыйзам күчүнө кирген учурдан тартып 6 айга чейинки мөөнөттө Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешине белгиленген тартипте ушул Мыйзамдын кабыл алынышына байланыштуу Кыргыз Республикасынын мыйзам актыларына өзгөртүүлөр жана толуктоолор киргизүү жөнүндө мыйзам долбоорлорун жана бекитүү үчүн ишкердиктин субъекттерин текшерүүнү ишке ашырууга ыйгарым укуктуу органдардын тизмегин киргизсин.

**Кыргыз Республикасынын
Президенти**

К.Бакиев

2007-жылдын 27-мартында

**Кыргыз Республикасынын
Жогорку Кеңеши тарабынан
кабыл алынган**

